

Mildamster Brêge

Colofon

Redactie:

Grietus Brouwer
Sietse van Dijk
Henk Hidding
Henk v.d. Kam
Michiko Sugawara
Ab Slager
Lily Tola
Renske de Vries (lay-out)

Linoleumsnede voorblad: Jan ten Hoeve
Vormgever voorblad: Roelof Koster
Cartoon: Berend Krekt

Officieel orgaan van Plaatselijk Belang Mildam

Jaargang 5 - nr. 2

Verschijnt 4 x per jaar

Oplage: 325 stuks

Rekeningnr. Rabobank: 1099.61.005

t.n.v. Dorpskrant Mildamster Brêge

Wilt u reageren?

Dat kan per e-mail: DorpskrantMildam@gmail.com

òf schriftelijk:

Redactie Mildamster Brêge, p/a De Wissel 14, 8454 KT MILDAM

Inleveren kopij: vóór 15 mei 2010

(± één vel A4-formaat; lettertype Times New Roman; puntgrootte 12)

INHOUDSOPGAVE

Colofon	1
Contactpersoon Plaatselijk Belang	3
Buurtcoördinatoren.....	3
Nieuwe inwoners.....	3
Jan ten Hoeve.....	3
Van de voorzitter.....	4
Wanneer gaan we de klok luiden?	6
Cartoon.....	7
Nieuwe inwoners.....	7
Gratis geld in Mildam?.....	8
Sneeuw, sneeuw en nog eens sneeuw!	9
Lofzang op 'Tusken wâld en wetter'	10
Wie heeft die duiven leren fluiten?	12
Oproep nieuw redactielid.....	13
Interview met Piet de Vries.....	14
Foto's uit de oude doos.....	18
Bij de brêge, ruim een halve eeuw geleden (deel 1)	19
Nije Mildamster Merk	21
Formulieren buurtpreventie	22, 23
Stoppen met Waar-o-waar?	24
Tjongerschool Mildam	26
W.A. Nijenhuischool Katlijk.....	28
Michiko	30
Het jaar van Purcell	31
Een Zwitsers antwoord op de kroket.....	33
Mijn klompen	34
Gedecoreerde eieren in It Alde Tsjerkje Mildam	35
Nijs fan Toanielferienting 'De Twa Doarpen'	36
'Sterk staaltsje' 24 maart 2010.....	36
Sjongnocht zoekt zangers.....	37
Tennissen in Mildam	38
Rijvereniging en ponyclub PSV De Tjongerruiters	40
Nieuws van de 60+ soos Mildam-Katlijk	41
Peuters uit Mildam welkom bij 'De Lytse Bearkes'.....	42
Adressenlijst organisaties/verenigingen 2010.....	43, 44

INFORMATIE

Contactpersoon Plaatselijk Belang

Sietse van Dijk ☎ (0513) 63 60 66

E-mailadres: pbmildam@hotmail.com

Buurtcoördinatoren

Koene Bik, De Karn 19

Janny Jongedijk, Schoterlandseweg 33

Rykele Hoekstra, Schoterlandseweg 85

Piet Riemersma, Van Aylvalaan 22

Sietse van Dijk, Molenlaan 22

Ruth Samm, De Dobbe 27

Peter Dral, Weversbuurt 17

Willy v.d. Zee, Verzetslaan 23

Bruggelaantje/Milhoes/De Karn

Schoterlandseweg (west)

Schoterlandseweg (oost)

Van Aylvalaan/De Wissel

Canadezenlaan, Molenlaan

De Dobbe

Yntzelaan/Weversbuurt

Verzetslaan

NIEUWE INWONERS

Aan de **Schoterlandseweg 101** zijn komen wonen:

Edwin Boevé en Jellie Boersma en hun zoon Ids (geboren sept. 2009).

Aan de **Verzetslaan 10**:

Casper Capel en Hannah van Veen met hun kinderen Bas (8 jaar), Noa (6 jaar) en Sven (4 jaar).

*****

Jan ten Hoeve

'De fûgel is fuortflean'; dat stond er boven de overlijdensadvertentie van Jan ten Hoeve. Hij overleed op 16 november 2009. Jan ten Hoeve is de maker van de linoleumsnede (in kleur), die in zwart-wit op de voorkant van de dorpskrant staat. Hij was erg ingenomen met het feit dat de redactie zijn lino voor de Brêge wilde gebruiken. Wij bedanken Jan nogmaals voor het gebruik van zijn werk.

Vorig jaar rond deze tijd schreef de toenmalige voorzitter: "Het is weer februari, we zijn op weg naar het voorjaar, De eerste lammetjes zien we al in de wei langs de Tjonger, de sneeuwkllokjes staan hier en daar al boven de grond en de kans op een nieuwe ijsperiode lijkt ver weg."

Op dit moment is er geen lammetje te zien in de wei langs de Tjonger, de sneeuwkllokjes liggen veelal onder een berg sneeuw te wachten op betere tijden en het eind van de ijsperiode is nog niet in zicht. En dan te bedenken dat de Olympische winterspelen in Vancouver best wel wat meer sneeuw zouden kunnen gebruiken.

Maar net als vorig jaar is het bestuur van PB druk bezig met de voorbereiding van de jaarvergadering. De **algemene ledenvergadering** wordt gehouden in het **Hof van Schoterland** op **dinsdag 23 maart a.s.** en begint om **20.00 uur**.

De agenda vóór de pauze is zoals gebruikelijk. Een drietal leden van het bestuur is aftredend en herkiesbaar. Tegenkandidaten kunnen zich tot een uur vóór de aanvang van de vergadering melden bij het bestuur van PB. Uiteraard bestaat de mogelijkheid om aan het begin van de algemene ledenvergadering één of meerdere agendapunten toe te voegen.

Na de pauze zullen de heren Piet Bandell en Rik Visser vertellen over hun deelname aan de **Peking Challenge 2007**. Deze Peking Challenge is een eerbetoon aan de 'challengers' van het eerste uur, namelijk de deelnemers aan de beruchte 'Peking to Paris rally' in 1907.

Precies 100 jaar later reden de deelnemers van de Peking Challenge 2007 de route van deze bizarre tocht nogmaals. Niet de zuidelijke route, maar de originele route van 1907 werd gereden. De route ging door het koude, corrupte Rusland over het Oeralgebergte, door het uitgestrekte, zeer gastvrije Mongolië om vervolgens via de Gobi Woestijn in Peking aan te komen. De aankomst verliep geheel overeenkomstig 'De reis om de wereld in 80 dagen' van Jules Verne.

Door problemen met douanepapieren aan de Chinese grens, kwamen de deelnemers net op tijd op de afgesproken dag aan bij de Nederlandse Ambassadeur in Peking.

Een aantal bewoners van Mildam heeft een brief van de gemeente gekregen waarin staat dat - op basis van de wet gelijke behandeling gehandicapten en chronisch zieken - de **bushaltes** toegankelijk moeten zijn voor rolstoelgebruikers en mensen met een visuele beperking.

De twee bushaltes in Mildam zijn ook aangewezen om toegankelijk te worden gemaakt. De halte voor de woning op de Schoterlandseweg 52 kan zonder problemen toegankelijk gemaakt worden. De halte op het plein kan niet toegankelijk worden gemaakt op de huidige plaats. Dit zou een te gevaarlijke situatie opleveren. Een toegankelijke halte, met een perronhoogte van 18 cm, doet op een dergelijk plein afbreuk aan het eerdere ontwerp en idee daarvan. "In overleg met Plaatselijk Belang is besloten deze halte te verschuiven naar de parkeerstrook, gelegen vóór de woningen Schoterlandseweg 51 en 53", aldus de Gemeente Heerenveen in haar brief van 20 januari 2010.

Vooruitlopend op de algemene vergadering van 23 maart a.s. heeft het bestuur er behoefte aan om alvast een korte reactie te geven op de zinsnede 'in overleg met Plaatselijk Belang'. Wij hebben van de wijkmanager een e-mail ontvangen, waarin o.a. het idee staat om de bushalte te verplaatsen richting de parkeerplaats vóór de huisnummers 51 en 53. Het bestuur van het PB werd in deze e-mail gevraagd of er misschien een andere oplossing is. Helaas zijn wij er niet in geslaagd om een alternatieve oplossing te vinden.

Tot 23 maart a.s.
Bauke Visser

*Nieuwe routeborden in Mildam
(met het wapen van Mildam)*

Wanneer gaan we de klok luiden?

De leerlingen van de Tjongerschool hebben het u al even voorgedaan: ze mochten tijdens hun winterwandeling allemaal even proberen of er geluid uit de nieuwe klok van Mildam te krijgen was. Dat ging prima.

Op 13 december 2009 heeft Plaatselijk Belang de klok geluid om het belang van de klimaatconferentie in Kopenhagen te ondersteunen. Of het geholpen heeft? We hebben in elk geval iets laten horen.

Zo zijn er wel meer gelegenheden waarbij je de klok kunt luiden om de betrokkenheid van de Mildamsters bij kleine of grote gebeurtenissen in ons dorp of in de rest van de wereld te tonen.

Heeft u suggesties? Mail ze naar: pbmildam@hotmail.com

Schrijven kan ook:
PB Mildam, p/a Molenlaan 22

Sietse van Dijk

Ooievaarsnest

BK10

De Blêdeklaower

EEN BEETJE VRUCHTBAARHEID OP "ÚS EARME GRUN"
KAN GEEN KWAAD.

Plaatselijk Belang: "We hebben een nest, we hebben een paal, we hebben een geschikte plek, we hebben toestemming van de eigenaars van de grond, wat houdt ons tegen?"

"We moeten nog een bouwvergunning aanvragen." Maar het is de bedoeling dat het ooievaarsnest dit voorjaar geplaatst wordt. Op het land aan de Yntzelaan waar Jeen Brouwer heeft gewoond.

NIEUWE INWONERS

Linda Douma verhuisde van de Weversbuurt 13 naar de **Schoterlandseweg 88**

Gratis geld in Mildam?

Gratis geld bestaat niet. **Pinnen in Mildam** bestaat wel. Dat kan bij de rijdende winkel van **Douwe van der Wier!**

Zijn vaste klanten hadden dat al ontdekt, maar ook wanneer u geen boodschap nodig hebt, kunt u rustig geld pinnen bij hem.

Zoals het voor alles geldt, geldt het ook voor geld: op is op. Wanneer het storm loopt, moet hij nee verkopen.

*****

Moderne elektronica

Zoals ABS, Airco en Tiptronic zijn voor ons geen enkel probleem!

Automobilbedrijf T. Mevlus Mildam

Sneeuw, sneeuw en nog eens sneeuw!

Deze winter werden we wel verwend! Eerst een witte kerst, vervolgens een wit oudjaar, toen een wit Nieuwjaar. En daarna hield het nog niet op! Zoveel sneeuw hadden we allang niet meer gezien! Iedere - nog zo normale straat - werd omgetoverd tot een sprookjesachtige, schone en vredige laan, waar we allemaal behoedzaam overheen reden en gleden. Ook het gemeenschapsgevoel werd versterkt: is er iets gezelligers denkbaar dan samen met de buurt de opritten en stoepen schoon te vegen? En daar waren de wandelaars en fietsers weer blij mee.

Denkt u eens aan al die mensen die voor hun werk naar buiten moesten, bv. de krantenbezorgers die 's ochtends vroeg (of 's avonds) in plaats van door de sneeuw te ploeteren, over een redelijk schoon traject beschikten! **Uw inspanningen werden zeer gewaardeerd!**

In de eerste helft van december, die vrij warm was, begonnen de sneeuwkllokjes in onze tuin te groeien. Ze kregen behoorlijk op hun kop, maar zijn na elke sneeuwperiode gewoon doorgedaan waar ze waren blijven steken; er is geen twijfel mogelijk: **de lente komt eraan!**

Lofzang op 'Tusken wâld en wetter'

Yn de Moanne fûnen wy in stikje oer Mildaam. De pake en beppe van André Bralts, columnist fan 'De Moanne', ha yn Mildaam wenne fan sa 1920 ôf. Se hienen doe it café oan 'e Schoterlandseweg. Yn it boek 'Tusken wâld en wetter' stiet op side 108 in foto fan it personeel fan café Bralts. Pake Andries Bralts is yn 1957 ferstoarn en beppe Aaltje de Jong yn 1971. André Bralts, berne yn 1945, hat syn pake en beppe net goed kend en wit mar in bytsje oer har. Dêrom wie de foto sa'n ûntdekking foar him dat er in stikje oer skrean hat. Hy wit wol dat pake ek molkrider west hat en miskien in lytse komekery hie. Se wennen oan Molenlaan 12.

André Bralts

Wat him fierder noch heucht, stiet yn de stikjes 'Mildaam' en 'Beppe'. Yn de folgende doarpskrante sil 'Beppe' ferskine.

Op foto's út âlde tiden sjogge minsken gauris tige swart: net elke skeet kaam doe op fideo, sy wiene it net wend en namen sa'n barren hiel earnstich. Dat falt hjir ta, ik sjoch in kalm soarte fan tefredenheid op de measte gesichten. 'Het personeel fan café Bralts bij de Merk in 1922', stiet dêrby. It jonkje op 'e foargrûn sjocht wat brimstich yn 'e kamera: ús heit, acht jier âld. Op 'e boppeste rige in foarse, breedsouderige man sûnder pet: pake Andries Bralts, goed fjirtich. Njonken him in grutfam, muoike Maaike en krekt foar har beppe, suver glimkjend. Ferline wike sneon kaam ik de foto foar it earst tsjin. Yn it prachige boek '*Tusken wâld en wetter*', oer de skiednis fan Mildam.

Ik hie mar ien foto fan pake en beppe, in staasjeportret dêr't sy tige griis, noartsk en strang op stiene. In foto om ûnder yn it laad te lizzen. Op de foto by 'Café Bralts' kaam ik der efter hoe't myn foarteam der oait útseach. It rekket my benammen dat pake en beppe har hier swart is: it binne samar minsken fan fleis en bloed wurden. Sy steane hjir jong en aardich fleurich yn it folle libben.

Myn Fryske famylje ferkeart, fanwege famyljeskelen, foar my altyd wat yn 'e dize en ik ha myn pake en beppe mar kwalik kend. Ik begrypte neat fan de petearen yn it keammerke oan 'e Molenlaan en skopte oeren lang mei in heallege gummybal tsjin de bline muorre fan it bûthús mei twa kij. It wie in hiele ferdivedaasje as âlde buorfrou Sytske yn har swarte jurk ûnder it stikeltrie troch rûgele en fleurich sei: 'Ik ha gjin sin om sa fier om te rinnen'. Troch dit machtige boek kin ik har no ek mei namme en tanamme te plak bringe.

Faaks dat ik der sa fûl op bin om 't ik mar sa'n bytsje wit. Yn 1970 siet ik mei myn frou yn itselde kafee om de kondoleansjes mei it ferlies fan ús beppe yn ûntfangst te nimmen. In bizarre sitewaasje: wy koene dy minsken better kondoleare om't sy beppe ommers folle neier stiene. Ik wie der as plakferfanger fan ús heit, trije moanne earder hommels ferstoarn en sa stiene wy hjir fierste folle yn it sintrum. Wy diene ús bêst, mar fielden ús ynkringers by in gearkomste dêr't wy eins net folle te sykjen hiene.

Ik lês dat pake yn 1923 de iisklub 'Tsjongerkanaal' twa kear mei in doonaasje fan tsien gûne skewield hat, foar de jierlikse priisútrikking yn café Bralts ... En it docht my as betûft (âld-) kroechrinder noflik oan as yn it rychje 'bekende kasteleins' syn namme neamd wurdt. Op 'e foto fan de v.v Mildam yn 1929 hie heit in ferkeard shirt oan, wyt mei in blauwe baan en net oarsom, meldt it byskrift fyntsjes.

De soan fan muoike Maaike, myn neef Oene, koe'k absolút net mei. En wat lês ik yn it sikenbenimmende haadstik 'Schelmen en schavuiten in Mildam'? De romroftste streuper hat krekt deselde foar en efternamme as Oene! Mear as fyftich jier letter wurdt myn romantysk jongeshert suver jaloersk: âlde Oene grypte hûndert jier lyn de koddebeiers by de strôte en sloech mei in stôk de ruten by de fjildwachter yn. Noait joech er ta, al stiene syn fuotprinten yn 'e snie en hied er in grouwe hazze ûnder de jas.

Elts doarp hat njonkelytsen syn eigen skiednisboek. Moaie nostalgyske foto's, in protte feiten en feitsjes, sterke en ferfeelsame anekdoates. At it heal kin wol oer de eigen famylje en kunde, grif it geheim fan it sukses. It is moai mei dat men yn dizze lytse mienskippen elkenien oeral wer tsjinkomt: is it net by de gimmestyk dan wol by de sjong- of toanielferiening en gauris by alle trije. De tige feranwurde histoaryske sketsen fan de midsieuwen ôf, nimme wy der op ta.

It giet ús allegearre fansels om pake en beppe, âlde klasgenoaten, bu-orfrou Janke en âldomke Fedde!

Foar in boek oer de skoalle yn Boelensloane soe'k oait in âlde foto opstjoere, mei heit en syn learlingen, sels stie'k der ek op. Ik ha him pas folle letter weromfûn: wat in miste kâns!

André Bralts

SAMENLEVING

Wie heeft die duiven leren fluiten?

Ab Slager vroeg zich in de vorige Brêge af wie de eigenaar is van de duiven die afgelopen zomer al fluitend in formatie over Mildam vlogen. Ik weet het, dat is Jan Oord en ik ga hem opzoeken om eens wat meer over die fluitende duiven te horen.

Jan, hoe laat je toch die duiven fluiten?

Dat is heel simpel. Ze krijgen een fluitje van mij; dat bevestig ik tussen de staartpennen. Wanneer ze vliegen, strijkt de lucht erlangs en dat geeft een fluittoon.

Heb je dit zelf bedacht?

Nee hoor, dit idee komt uit China. Daar worden de fluitjes gemaakt van de doorns van de kapokboom. Dat is heel geschikt materiaal hiervoor.

Waarom laten de Chinezen hun duiven fluiten?

Dat vinden ze mooi. Je kunt een vlucht duiven fluitjes met verschillende toonhoogte geven. Daar werden vóór de culturele revolutie in China wedstrijden mee gedaan. Het ging erom wie zijn duiven het mooist kon laten fluiten.

Waarvoor doe jij het?

Ik had gehoord dat die fluitjes roofvogels afschrikken. Dat is hard nodig hier.

Andere jaren hield ik van een vlucht van 14 duiven aan het eind van de zomer nog maar 3 over. Afgelopen zomer heb ik de duiven met een fluitje laten vliegen en er is niet één door een buizerd of sperwer opgegeten.

Hoe vinden de duiven dat gefluit aan hun staart?

Daar hebben ze helemaal geen last van. Ze vliegen er geen meter minder om en ik krijg van mijn duiven ook helemaal geen klachten.

Jan Oord heeft, behalve mooie postduiven, ook andere bijzondere vogels in huis zoals deze jonge dwergpapegaai.

Sietse van Dijk

*****

Wie vindt het een uitdaging om de redactie van de Mildamster Brêge te komen versterken?

Belangrijke punten voor het nieuwe redactielid zijn: kennis van Word, het kunnen maken van een lay-out en correct Nederlands.

Reacties graag per e-mail naar DorpskrantMildam@gmail.com

Interview met Piet de Vries

Enkele jaren geleden vernam ik dat Piet de Vries, een buurman van enkele huizen verderop, als vrijetijdsbesteding schapen hield. Mijn belangstelling was gewekt en het leek mij boeiend om eens te horen hoe hij tot deze niet-alledaagse hobby kwam. In een tweeënhalf uur durend gesprek met een uitgebreide rondleiding kwam ik veel te weten.

Van geboorte tot keerpunt

Piet is in 1940 in Leeuwarden geboren. Daar groeide hij op. Piet: *"Ik was van jongs af aan een vrijbuiters en droomde ervan ooit eens op eigen grond te lopen."* Dat gevoel kreeg hij vooral als hij de polders introk om polsstok te springen. Na de LTS kwam hij bij de PTT. In 1962 kreeg hij een baan bij Tektronix in Oudeschoot en ging daar ook wonen. Hier trouwde hij in 1964 met Tetje de Boer. In 1972 verhuisden ze naar Mildam.

Jarenlang volgde Piet een avondstudie elektronica. Op 41-jarige leeftijd moest hij nog één jaar studeren: de specialisatie 'Industriële Bedrijfsorganisatie'. Net in dat jaar (1981) vond bij Tektronix een reorganisatie plaats. Zijn baan als ontwerper van de ontwikkelingsafdeling verdween. Hij werd toen manager technische zaken en bedrijfsgebouwen, op directieniveau.

Deze omschakeling, waarbij hij nóg meer mensen moest aansturen, met daarnaast zijn studie en het volgen van een managementcursus, werd hem teveel. Piet: *"Ik kreeg lichamelijke klachten en kwam tot het besef dat ik een grens had bereikt."* Gedurende een jaar staakte hij zijn studie en deed het op advies rustiger aan.

Toevallig (?) stond net in datzelfde jaar een stuk boscomplex te koop dat geveild zou worden. Zijn vroegere droom, een eigen stuk grond, kwam boven. Hij ging naar de veiling en werd als hoogste bieder eigenaar. Dit was het begin van een ommekeer.

De Geele Bosch ('De Giele Bosk')

In het ons inmiddels bekende boek 'Tusken wâld en wetter' wordt op blz. 50 en 51 over dit boscomplex geschreven.

Het genoemde westelijk deel ($\pm 20.000 \text{ m}^2$) is het boscomplex dat Piet in 1981 via de veiling van de kinderen van Jan Schokker kocht. Tot 1981 werd het beheerd door diens zoon Albert Schokker, die in het brugwachtershuisje woonde en timmerman van beroep was. Zijn vrouw Anna verzorgde schapen op de weilandjes van 'De Giele Bosk' en ook bediende zij meestal de brug over de Tjonger. Ter plekke kun je zien dat het westelijk en oostelijk deel van de 'De Geele Bosch' zijn gescheiden door een greppel. De oude veenwijk en het onderduikershol liggen aan de noordkant in het westelijke deel. Tegenwoordig bestaat het bos grotendeels uit eiken en berken. Piet: *"Geel stuifmeel van gagel en wolverlei in het voorjaar heb ik nooit waargenomen."* Oude houtstapels herinneren aan de opschoning van het bos. Nestkastjes en een verlaten bijenhok herinneren aan vroegere activiteiten.

De vrijheid van een hobbyboer

Piet: *"Nu had ik dat stuk grond, maar hoe nu verder? Daar had ik nog niet concreet over nagedacht."* Het werd dieren houden en dit begon met een pony. Daarna kocht Piet 10 ramlammeren om ze vet te mesten voor de slacht. Ze bleven echter schriel, zodat de verkoop lager uitviel dan de aankoop. De kwaliteit van het gras bleek minder dan gedacht. De grond hier bestaat namelijk uit een klein laagje zand met een dikke leemlaag eronder.

Piet kwam er achter dat lammeren in staat zijn door een klein gat te ontsnappen om vervolgens de bloemen in de tuin bij buurman Wijnsma te verorberen. Dat was even schrikken, maar met een boeket bloemen was de schade snel verholpen. Na deze onrendabele handel werd gestopt met het houden van ramlammeren. Hij kocht nu twee ooiën om mee te gaan fokken. Hij liet ze dekken door een geleende ram. Een nieuwe uitdaging met een lentegevoel in het vooruitzicht?

Nu, bij de 'lammerij' komt wel iets méér kijken. Eerst moest een schapencursus worden gevolgd. Piet deed dat in Oldekerk (Gr.), waar hij de nodige zaken leerde: bevellingen doen m.b.v. een kunstbaarmoeder, poten kappen, schapen scheren en andere van belang zijnde zaken. Op zijn land was teveel gras voor twee schapen, dus kon er hooi voor de winter komen. Piet schafte landbouwwerktuigen aan. Er kwam een tractor, een schijvenmaaier, een hooischudmachine en een harkmachine. Daarnaast een weidesleep om mollen- en strontbulten te spreiden en een mestverspreider om bij droge zomers de weiden te besproeien met water. In zes jaar tijd groeide zijn 'veestapel' naar 16 schapen!

's Winters worden de schapen geweid bij een gastboer in de omgeving, waarbij steeds wordt verweid naar een nieuwe stuk grasland. Het mes snijdt zo aan twee kanten: de schapen hebben voldoende te eten en het gras van de gastboer wordt kort gehouden voor een betere groei.

Het lammeren

De gedekte ooien zijn te herkennen aan een kleurvlek bij de kont, die ze bij het dekken oplopen omdat de ram een tuigje met kleurblok op de borst draagt. Na een draagtijd van vijf maanden komen de lammetjes, in februari en maart. Een behoorlijk drukke en intensieve periode. Een vak apart, want soms zijn er twee- of drielingen en/of liggen ze met de pootjes verkeerd.

Dan moet een helpende hand in de baarmoeder komen om alles in goede banen te leiden. Piet: *"Je moet er kijk op krijgen. Niet te vlug en ook niet te laat helpen. Als je het niet vertrouwd, dan ging je er 's nachts bij waken en in noodgevallen werd de veearts erbij geroepen."*

In het begin haalde Piet de hoogzwangere schapen met een speciaal schapenkarretje naar huis, in de garage. Begin 2001 kwam er een vervoersverbod vanwege de MKZ (mond- en klauwzeer) en mocht dat niet meer. Een bouwvallig hokje op zijn land werd opgeknapt tot 'verloskliniek' en voorzien van licht. Bij het waken en verlossen werd hij vaak bijgestaan door zijn vrouw Tetje, Sake Snijder en Henk van Houten (ook een hobbyboer).

Kaas, wol, verzorging en medicatie

In het begin molk hij de schapen en maakte schapenkaas. Piet: *"Die schapenkaas (met wat zout) op het brood smaakte heerlijk!"*

In juni was het schapen scheren. Eerst bij huis, maar later op het land m.b.v. een generator. Naar de wol was indertijd veel vraag van hobbyisten, die er wolgarens van sponnen. Bij de verzorging komt heel wat kijken. Hoeven kappen. Poten desinfecteren. Sprayen om vliegen – en dus maden - op afstand te houden. Combinatiepillen toedienen tegen maag-, darm- en longwormen (o.a. lintworm).

Dat gebeurt met een speciale pillenschieter. Ontstekingen van poten en uiers worden behandeld met antibiotica. Vóór en soms na het lammeren kregen de kraammoeders bijvoeding, met soms extra calcium en/of vitamine AD. Bijvoeding vond ook in de winterperiode plaats. Piet: *"Ik heb één keer meegemaakt dat er in zo'n periode een damhert tussen de schapen stond mee te eten. Een prachtig gezicht!"*

Een bedrijf in het klein

Als hobbyboer ontkom je niet aan administratieve taken. Je moet je als bedrijf aanmelden bij het ministerie van LNV (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) en krijgt dan een UBN (Uniek BedrijfsNummer). De schapen kregen oorflappen met een registratienummer. Per 1 januari 2010 zijn de oorflappen naast een visueel nummer voorzien van een chip. Ieder dier moet nu individueel aangemeld worden via internet. Wettelijk kwamen er steeds meer eisen. Zo moesten transportbewegingen en toegediende medicijnen (besteld bij de veearts) voortaan ook door de hobbyboer zelf worden geregistreerd.

Piet: *"Om bij te blijven was ik geabonneerd op het vakblad 'Het Schaaap', speciaal voor schapenliefhebbers. Een interessant blad!"*

Toekomst

Onlangs heeft Piet besloten zijn schapen over te dragen aan zijn zoon Freddy, die dezelfde liefhebberij heeft.

Een juist moment nu er steeds meer regelgeving en administratie bij komt. Piet hoeft niet meer te waken en te scheren, wat wel prettig is als

je wat ouder wordt. Toch kan hij het nog niet loslaten en blijft op de achtergrond om zijn zoon bij te staan.

Resumerend zegt Piet: *"Als ik nu terugkijk, dan bracht en hield deze hobby met dieren in de natuur mij in balans tegenover mijn drukke technische baan."*

Henk van der Kam

Foto's uit de oude doos

1972: schapen in 'De Giele Bosk'

Anna Schokker met haar schoonen kleindochter bij het schapenhok.

Anna Schokker draagt een lammetje weg, gevolgd door de moeder.

Bij de brêge, ruim een halve eeuw geleden (deel 1)

Jan Schokker uit Nijeveen stuurde onderstaande bijdrage in. Hij schreef ons: "Het leek mij leuk enige herinneringen uit mijn Mildamster jeugd uit de jaren '40 en '50 op papier te zetten voor de dorpskrant. Voor de huidige Mildamsters een kijkje in het Mildamster verleden en voor de ouderen misschien herinneringen aan die goede oude Mildamster tijd met misschien aanleiding te reageren met op- of aanmerkingen of eventueel aanvullingen."

Herinneringen uit mijn jeugd komen boven als ik op de omslag van het Mildamster kwartaalblad het 'brêgehûs' afgebeeld zie. In dat huis heb ik met mijn ouders en beide zussen gewoond, van eind jaren veertig tot 1959. Ik heb goede herinneringen aan die tijd en aan dat huis. Naar mijn gevoel stond het op een van de meest markante plekken van Mildam. (*Nu nog? Niet voor niets staat het afgebeeld op het omslag van de dorpskrant.*)

Het huis met het erf aan de Tjonger, vanuit de voorkamer uitzicht oostelijk; westelijk óver deze Tjonger en verder zuidwaarts over de landerijen van 'de polder'.

Het is misschien wel leuk voor de huidige Mildamsters om enkele van deze herinneringen van ruim 50 jaar geleden toe te vertrouwen aan het papier van de dorpskrant 'Mildamster Brêge'.

Het brêgehûs was toen nog het huis van de brugwachter (de 'brêgewipper'). Mijn vader was timmerman bij Provinciale Waterstaat. Het betekende dat hoofdzakelijk mijn moeder 'de brug moest doen', omdat mijn vader elke dag naar zijn werk was ergens in Friesland.

Ook wij, als kinderen, pasten vaak op de brug om de schepen door te laten. De schipper moest betalen als hij 'door de brug ging'. Hij kreeg een klomp aan een touwtje toe geslingerd, waar hij het geld in moest doen. Ik kan mij herinneren dat het vroeger een dubbeltje was en later een kwartje. Dit geld moesten wij afdragen aan de provincie. Vaak gebeurde het dat het dubbeltje of het kwartje in het water terecht kwam. Er moest wel altijd iemand thuis zijn en we moesten altijd opletten of er ook schepen in aantocht waren. En dat laatste ging wel eens mis. Er werd door ons wel eens niet goed opgelet en dan kwamen wij tot onze schrik tot de ontdekking dat wij de toeter van de schipper niet gehoord hadden. En het gebeurde wel eens dat je, als je de brug opgedraaid had, moest oppassen dat je geen klap van een stok, met op het eind een haak, op je kop kreeg. Je kreeg in ieder geval verbaal van alles naar je hoofd geslingerd.

Er was toen veel scheepvaart van vrachtschepen, vooral naar Oldeberkoop. 's Avonds om 7 uur was de brug gesloten. Kwamen er schippers na 7 uur, dan was dat pech voor hen, want ze wilden graag doorvaren tot de sluis achter Nieuwehorne. Mijn ouders waren niet altijd even consequent en lieten wel eens een schip door na sluitingstijd. En dat was natuurlijk foute boel, want later wilden die schippers en/of anderen ook nog na sluitingstijd doorgelaten worden. Ik herinner mij veel gezeur van schippers aan de deur om "Alstublieft...".

Als het niet lukte, gingen ze soms vlak voor de brug liggen. Een later komende schipper probeerde zich soms met zijn schip tussen brug en het daarvoor liggende schip te wurmen. De tweede schipper ging wel eens naast zo'n schip liggen. Soms ging alles gemoedelijk, soms was er ruzie.

Wat ik grappig vond, was - dat ze ons als brugwachter - als burens zagen en ons ook zo noemden.

Het wonen in een huis met het erf pal aan de Tjonger had voor mij als jongen zo zijn voordelen. Ik kon op ons eigen erf zitten te vissen. In 'ons stap' had ik mijn eigen stekkie, waar ik soms tot diep in de nacht zat te vissen. Het 'stap' was een plankier vlak boven het water. Met een trapje kon je daarop komen. Het diende vroeger om de potten en pannen, waarin het eten gekookt was, in de Tjonger te kunnen afwassen. In de zomer kon ik in de Tjonger zwemmen en mij dan in huis omkleeden en in de winter, als er ijs op de Tjonger lag, kon ik de schaatsen in huis of op 'het stap', onderbinden.

In de afgelopen halve eeuw is er veel veranderd. Als je historische dingen zo uit je geheugen neerschrijft, loop je het risico dat de feiten soms niet helemaal kloppen. Mocht ik in de fout gegaan zijn, dan houd ik mij aanbevolen voor correcties. Geeft u die dan door aan de redactie? En aanvullingen zouden helemaal mooi zijn!

Jan Schokker, Nijeveen

ADVERTENTIERUBRIEK

Nije Mildamster Merk

Te koop: Twinny Load voor twee fietsen

Prijs € 30,-

☎ (0513) 64 69 56

E-mail: cunera@chello.nl

Wilt u in een volgend nummer van de Mildamster Brêge ook artikelen te koop aanbieden in de rubriek Nije Mildamster Merk? Stuur dan een e-mail naar DorpskrantMildam@gmail.com met daarin vermeld:

- uw naam, adres en telefoonnummer (eventueel e-mailadres)
- de spullen die u wilt verkopen + de prijs

Of u kunt een briefje sturen naar:

Dorpskrant Mildam, p/a De Wissel 14, 8454 KT MILDAM

N.B. De redactie behoudt zich het recht voor om uw bericht al of niet (ingekort) te plaatsen én om het tijdstip van plaatsing te bepalen.

Stoppen met Waar-o-waar?

Zover is het nog niet. Uw fotograaf maakt nog steeds met plezier foto's van plekjes in en rond Mildam. Vindt u het ook leuk om te proberen de plek te herkennen? Doet u niet mee omdat u uw naam niet graag in de krant ziet? U mag ook reageren met de verzuchting dat het veel te moeilijk is of juist veel te gemakkelijk. Anoniem reageren kan ook altijd. U valt dan natuurlijk niet in de prijzen, maar het is voor ons wel een signaal dat er naar deze rubriek wordt gekeken.

De foto's van de vorige keer. Op foto 1 stond een raam van het huis aan de Schoterlandseweg nr. 57. Op foto 2 was de zijkant van het boerderijtje aan de Yntzelaan nr. 5 te zien.

De stand van de
ladder:

Aly Klazema	2p
Pietsje Koen	2p

Maaike Holtrop won de vorige ronde van Waar-o-waar. Gelukkig heeft ze een grote vrieskist en familie die regelmatig langs komt.

De nieuwe foto:

De nieuwe foto is weer ín of in de buurt van Mildam gemaakt. Herkent u het plekje, mail dan het adres of een omschrijving van het plekje naar: DorpskrantMildam@gmail.com. Oplossingen kunt u ook schriftelijk inleveren bij: Sietse van Dijk, Molenlaan 22, Mildam.

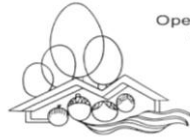
De oplossingen kunnen tot uiterlijk **6 weken** na het verschijnen van de krant bij ons worden ingeleverd.

Succes allemaal.

Sietse van Dijk

Tjongerschool Mildam

www.tjongerschool.nl

Openbaar Basisonderwijs
Tjongerschool
Mildam

Bericht van de Tjongerschool

Buitenschoolse opvang

Vorig jaar omstreeks deze tijd hebben we u bericht over de opening van de BSO-box. We zijn gestart met een zestal kinderen. Ondertussen kunnen we u melden dat zo'n 18 kinderen één of meerdere keren per week deze opvangmogelijkheid bezoeken. Het is een echt knus kinderdhuis geworden. Juf Trudy is de vaste begeleidster en zo af en toe wordt ze geassisteerd door jonge mensen in opleiding. Op dit moment is onze oud-leerling Danielle Zwier haar stagiaire.

De BSO is open op maandag- en vrijdagmiddag van 12.00 uur tot zo'n 18.00 uur en op dinsdag- en donderdagmiddag van 15.15 uur tot bijna 18.00 uur.

Voor het aanmelden van uw kind(eren) kunt u contact opnemen met Kinderwoud: www.kinderwoud.nl

Leerlingenraad en Haïti

Vorig schooljaar heeft een aantal leerlingen van groep 8 de aanzet gegeven tot het oprichten van een leerlingenraad. In eerste instantie werd deze raad de JOFI-raad genoemd. Die naam kwam naar voren door de eerste letter van de naam van de oprichters samen te voegen: **J**eroen, **O**dille, **F**rank en **I**ris.

In de leerlingenraad hebben nu 7 kinderen van groep 4 t/m 8 zitting. Zij zijn door heuse verkiezingen voor een jaar benoemd.

Waarschijnlijk hebt u de afgelopen periode met een door de leerlingenraad georganiseerde activiteit te maken gehad. Na de beelden op TV van de verschrikkelijke ramp in Haïti kwam bij de raad het - door een van de leerlingen ingediende - verzoek binnen voor het organiseren van een inzamelingsactie voor Haïti. Vervolgens werd het verzoek door de raad doorgespeeld naar de directeur van de Tjongerschool.

Zij was meteen enthousiast. Daarna hebben de leerlingen van de leerlingenraad een palmboom in elkaar geknutseld waar ouders, leerkrachten, maar natuurlijk ook de kinderen geld in konden werpen. Binnen een week hebben de kinderen door flessen te verzamelen, honden uit te laten, ramen te poetsen, hun eigen kamer op te ruimen enz. enz.

de stam van de palmboom gevuld met euro's: zowel muntstukken als biljetten. Op vrijdag 5 februari werd de stam geleegd en het geld gestort op Giro 555.

Winter dus...

Wat hebben we fantastisch kunnen genieten van alle winterse activiteiten. Het begon op 18 december jl. Onder zeer koude omstandigheden hebben de kinderen een prachtige wandeling gemaakt o.a. langs de kalfjes van de familie Heida. Onderweg werd chocolademelk gedronken in de kantine van de tennisclub. Daar zat een heuse kerstman bij het haardvuur een verhaal te lezen. De weg werd vervolgd richting klokkenstoel. Daar mochten de kinderen ervaren hoe het is om een klok te laten luiden. Menigeen heeft een sprongetje aan het koord gemaakt. Tot slot bezochten de kinderen de kerststalexpositie in het kerkje. Terug op school stond een door de leerlingen van groep 8 en Tjongerschoolouders verzorgde maaltijd klaar. Na een aantal gezelschapspelen werd deze dag - de sneeuw bleef dwarrelen - afgesloten door het optreden van het schoolkoor. Langs deze weg willen we graag de dorpsgenoten bedanken die deze dag mede tot een succes hebben gemaakt.

Olympische spelen

Terwijl dit stukje wordt geschreven, is de eerste gouden medaille door onze oud-leerling Sven Kramer binnengehaald. Dit is mede aanleiding voor de kinderen om hun school om te dopen tot een echte Olympische tempel. In de poppenhoek, lokaal juf Greet, liggen in de verkleedhoek twee oude schaatspakken van vader Yep. We hopen deze nog eens te mogen vervangen door een exemplaar van Sven.

*Namens de teamleden van de Tjongerschool hartelijke groet,
Hiltsje Leffering*

W.A. Nijenhuisschool Katlijk

School voor christelijk basisonderwijs

Bisschoplaan 12 , ☎ (0513) 54 21 77, (www.nijenhuisschool.nl)

Actie voor de ramp op Haïti

Wat een prachtig initiatief van onze leerlingen om 'iets' te doen voor de mensen van Haïti. Klusjes tegen betaling, flessen verzamelen, koekjes bakken, speelgoed verkopen enz. enz. Dit alles resulteerde in een bijeengebracht bedrag van ± € 360,- **FANTASTISCH jongens en meisjes!!! Wij zijn enorm trots op jullie.** De school verdubbelt het bedrag.

Toets voor de overgang naar het Voortgezet Onderwijs

Voor de overgang naar het Voortgezet Onderwijs maken de leerlingen van groep 8 een toets; bij ons is dat de 'Drempeltoets'. Gelukkig hoefden de leerlingen maar één dag te toetsen. De indruk van de kinderen was dat het wel te doen was, maar sommige dingen wel moeilijk waren. Vol vertrouwen wachten we de uitslag af.

Kerk-schoolgezinsdienst in de 'Thomastjerke' te Katlijk

In een stampvolle kerk werd op 7 februari 2010 de kerk-schoolgezinsdienst, met als thema 'Het is pas feest als alles compleet is', o.l.v. de voorganger S. de Jong gevierd. Samen met de leerlingen van onze school hadden we een prachtige dienst. De leerlingen hadden hun inbreng met liederen, uitbeelding van het thema d.m.v. toneel, koor, dans en een PowerPointpresentatie. De voorganger sloot daarbij aan door een korte overdenking te houden over de jongen die zwijnen moest hoeden en toch terug mocht komen bij z'n vader. De zoon had een beroep uitgeoefend dat, in die tijd, als minderwaardig werd beschouwd, waardoor je niet meetelde in de maatschappij.

Hoe is dat in onze tijd? Telt een ieder mee, ook al is hij of zij anders. Zijn wij compleet? Het werd door de uitleg duidelijk. Na de dienst was er gelegenheid tot koffie drinken, waarvan gretig gebruik werd gemaakt. Voor de leerlingen was er koek en limonade.

De collecte die werd gehouden voor de slachtoffers van de ramp in Haïti bracht € 193,11 op. Een mooi bedrag. Met het bedrag dat de leerlingen d.m.v. allerlei acties op school al bijeen hadden gebracht, komen we op een totaalbedrag van € 913,11. Dit bedrag wordt overgemaakt; het is bestemd voor scholen (herbouw, lesmateriaal) en ziekenhuizen.

Winterpret

Door de winterse omstandigheden konden we gebruik maken van de ijsbaan in Mildam voor een school-schaatsfeest. De ijsbaan was geveegd en de ouderraad had gezorgd voor 'koek en zopie'. De route op de ijsbaan was van Leeuwarden naar Sneek enz., een elfstedenroute dus, met stempels en kluunplaatsen. Iedereen van groep 1 t/m 8 haalde, op zijn eigen manier, de finish en kon het diploma na afloop op school in ontvangst nemen. Al met al een echt schaatsfeest op een winterse, zonnige middag.

Door de vele sneeuw kon er van alles gemaakt worden op ons speelveld. De kinderen maakten daar gretig gebruik van. Sneeuwpoppen, fortentjes, figuren en zelfs stoelen werden er gemaakt! Techniek in de praktijk gebracht.

Namens het team,
B. Wemmers (dir.)

Huismerkonderdelen

Nét zo goed en veel voordeliger

Automobilbedrijf T. Mevlus MILDAM

Fabrieksgarantie

loopt gewoon door, ook voor uw nieuwe auto.

Automobilbedrijf T. Mevlus MILDAM

`Mandarijntjes'

Het Nieuwjaarsbezoek heeft een speciale betekenis voor kinderen in Japan. Ik ging met mijn zusje naar onze familie en bureu. Moeder deed ons de mooie kimono aan en wij waren tevreden buiten in de sneeuw met de zon.

"Gelukkig Nieuwjaar, tante" zeggen we met een buiging op de officiële manier. "Komen jullie maar gauw binnen". Wij kregen frisdrankjes, koekjes en ook nog een klein envelopje met geld als Nieuwjaarscadeau. "Neem ook maar mandarijnen mee". "Dank je wel, tante" en we gingen naar de volgende visite toe.

Na twee of drie visites gingen we lopend terug naar huis met mandarijnen in de lange mouw van de kimono. Er waren toen geen plastic zakjes. Ik ben uitgegleden op de gladde weg en de mandarijnen rolden overal uit mijn mouw. Dit gaf een heel mooie oranje kleur over de witte sneeuw! Mijn zusje en ik moesten hard lachen.

Ik heb eerst de envelopjes gecontroleerd of die nog goed tussen mijn obi (ceintuur) zaten; jawel! Toen heb ik de mandarijnen één voor één terug gedaan in de mouw en vastgepakt in mijn hand en ben ik heel voorzichtig terug naar huis gelopen.

Thuis heb ik samen met mijn zusje gespeeld, buiten of binnen..., ik weet het niet meer! Maar in ieder geval hebben we lekker veel mandarijntjes gegeten!

Michiko Sugawara

Het jaar van Purcell

Het jaar 2009 was dan weliswaar het jaar van de herdenking van Darwin, maar ook een andere belangrijke persoon is dat jaar herdacht. Dat is Henry Purcell, een Engelse componist die in 1658 of 1659 werd geboren. Aangezien de meeste bronnen zeggen dat het 1659 was, is men daar dan ook maar vanuit gegaan en werd de 350ste geboortedag van deze grote componist in 2009 gevierd.

Wie was nu eigenlijk Purcell?

Henry Purcell, geboren en gestorven in Londen, begon zijn carrière als koor-knaap in de Chapel Royal van koning Karel II. Hij was toen negen jaar.

Tijdens zijn korte leven - hij stierf in 1695 en werd dus maar 37 jaar - versleet hij maar liefst vier monarchen. Henry kwam al jong onder invloed te staan van de Franse muziekstijl zoals de componist Lully voorstond; hij studeerde orgel bij John Blow en later, hij was nog maar 21, volgde hij zijn leermeester op als organist van de West-

minster Abbey. Daarnaast bleef hij de Chapel Royal trouw, niet meer als koor-knaap, doch als organist.

In 1683 werd Purcell benoemd tot hofcomponist door koning Karel II. Hij schreef regelmatig muziek voor koninklijke gelegenheden. Vaak wist hij de koning te plezieren door het schrijven van hofmuziek in de Franse stijl. Overigens was hij nog maar zeventien jaar toen hij zijn eerste compositie schreef. Vergeleken bij Mozart is dat 'oud', want deze schreef al muziek op vijfjarige leeftijd! Toch is er wel een vergelijking te trekken tussen Purcell en Mozart, al is dat niet op het gebied van vroeg componeren. Mozart was leerling van Jozef Haydn, maar hij heeft meer invloed gehad op zijn leermeester dan andersom.

Datzelfde geldt voor Henry Purcell: Blow was Henry's leermeester, maar uiteindelijk is Blow sterk beïnvloed door Purcell.

Naast het componeren van hofmuziek schreef Purcell ook muziek voor toneelstukken en opera's. Hoewel veel minder in aantal, zijn er toch zo'n zestig partituren bewaard gebleven, waaronder een aantal voor de toneelstukken van Shakespeare, o.a. 'King Arthur'. Eigenlijk heeft hij maar één volledige opera geschreven en de muziek is nog regelmatig te horen: 'Dido and Aeneas'. De al eerder genoemde John Blow had een van de eerste doorlopend gezongen opera's geschreven: 'Venus en Adonis'. Wat dat betreft heeft Blow mogelijk Purcell beïnvloed.

Overigens is er met 'Dido en Aeneas' wel iets geks aan de hand. In de tijd van Purcell en ook nog wel veel later, traden er geen vrouwen op in toneelstukken en opera's. Voor de vrouwenrollen gebruikte men castratanzangers. Dit bestaat niet meer; de laatste castratanzanger is in 1922 overleden, van hem zijn er grammofoonplaten opgenomen. En dan schrijft Henry Purcell een opera waarin alleen vrouwen zingen. Hoe is het mogelijk dat hij zo tegen de heersende gewoonte inging. Het antwoord is veel eenvoudiger dan je zou denken: Purcell gaf les aan een meisjesschool en voor hen heeft hij deze opera gecomponeerd. Hij had dus niets anders...

Naast 'Dido en Aeneas' schreef hij een aantal zogenaamde semi-opera's waarbij muziek werd afgewisseld met gesproken tekst. Misschien zou je die enigszins kunnen vergelijken met de latere operette. Eén ervan, 'The Fairy Queen' (De Elfenkoningin), is een muzikale bewerking van het toneelstuk van Shakespeares 'Midzomernachtsdroom'. In Purcells tijd waren deze 'opera's' heel populair in Engeland.

Toch is Purcells naam vooral groot op het gebied van instrumentale en geestelijke muziek. Zijn grotere werken voor theater en concertzaal zijn niet te vergelijken met die van zijn 'opvolger' Georg Friedrich Händel, die in Engeland de naam George Friderick Haendel kreeg en onder die naam begraven ligt in de Westminster Abbey. Een Duitser die Engelsman werd... Maar dan zitten we al een eindje in 1700.

Als we er vanuit gaan dat Purcell zo'n 35 à 40 jaar eerder leefde dan Händel en dus veel meer vastzat aan het (nog) puriteinse Engeland, kunnen we wel zeggen dat hij het bepaald niet slecht heeft gedaan. Als hij echter betere mogelijkheden had gehad, zou zijn naam ongetwijfeld meer glans hebben gekregen.

Ab Slager

Een Zwitsers antwoord op de kroket

In de vorige Brêge konden we lezen, dat Henk Hidding een groot liefhebber van de kroket is en sinds kort met name van de halalkroket. Hij schreef ook dat hij geen moment aarzelde om deze nieuwe kroket te proeven. Dat is heel avontuurlijk en ondernemend van hem en bewijst, dat hij een ruime geest bezit.

Deze ruime geest mis ik op snackgebied een beetje. Het zal ondertussen wel bekend zijn dat ik oorspronkelijk uit Zwitserland kom en de enige kroketten daar, zijn de aardappelkroketten. Ja werkelijk, ondanks een redelijke beschaving kennen ze een boel Nederlandse culinaire specialiteiten niet: geen bitterballen, geen kroketten, geen frikandellen en al helemaal geen bami- of nasischijven.

Laten we het even hebben over de bitterbal: na mijn eerste kennismaking ermee was ik heel verbaasd dat hij helemaal niet bitter smaakte, dus waarom heet hij dan bitterbal? Het antwoord was dat deze oorspronkelijk alleen gegeten werd samen met een (kruiden)bitter. Aangezien voor mij jenever veel te sterk is en eerder naar medicijn smaakt dan naar iets wat je vrijwillig zou innemen, kan ik me goed voorstellen, dat een kleine hap hier een bittere slok dáár kan helpen.

De kroket is eigenlijk niets anders dan een uitgerekte bitterbal; je zou kunnen zeggen voor de stevigere trek. Onze zoon is gek op kroketten, dus heb ik ook in de winkel voor de diepvriesproducten gestaan om de lekkerste uit te kiezen. En daar staat dan groot op de verpakking: met wel 10,82% gekookt rundvlees! Ik kan u

verzekerden dat u niet wilt weten wat in die andere 89,18% zit. Ik probeerde een vlezigere kroket te vinden, maar dat lukte niet – op internet heb ik uiteindelijk de topper gevonden: 25% vlees! Geen wonder dat mijn nagestreefde 90% vlees naïef en te veel van het goede was geweest!

En dan de frikandel: hier moet ik eerlijk toegeven, dat ik hem nooit heb geproefd, want eerlijk is eerlijk: het oog wil ook wat en dat is niet een naakte kroket.

Ik meende dat ik wist wat een frikandel was; in het Duitse taalgebied ken je de *frikadel*, wat gewoon een grote gehaktbal is, de voorvader van alle Hamburgers. En ook al wil de spellingscontrole op mijn computer mij wijsmaken, dat alles 'frikadel' moet heten, een frikandel is ook hier een gehaktbal. Wist u dat op nr. 1 van alle snacks de frieten staan en dat plaats 2 door de kroket en de frikandel fel bevochten wordt? Ja, er zijn zelfs stemmen opgegaan dat de kroket en de frikandel in het nog te bouwen Nationaal Historisch Museum in Arnhem terecht horen te komen! Te zijner tijd zullen we zien of ze de weg daar naartoe hebben gevonden.

De nieuwste trend in het land van de (minder gezonde) snacks is begin 2010 geboren: de halve kroket. Het voordeel is helder: met de helft van de calorieën helpt deze ons van ons (dreigende) overgewicht af. Ik durf te betwijfelen of dit zal helpen. Als het om een borreltje meer gaat wordt er ook gezegd: op één been kun je niet staan. Gelukkig heeft een ieder mij verzekerd, dat de Nederlanders goed kunnen rekenen: dus een halve kroket – de halve prijs; zo bedenkt iedereen oplossingen voor de crisis!

Lily Tola

SAMENLEVING

Mijn klompen

Klompen koop ik meestal bij de Welkoop in Jubbega. Gele VV-klompen of zwarte, gemaakt in de fabriek van Nijhuis in Beltrum. Het merk VV is een handelsmerk, afkorting van Van Vilsteren, een groothandel uit Zwolle. De Van Vilsterens bedachten dat ze met handel gemakkelijker zouden verdienen dan met het maken van klompen.

Omdat er een gat in mijn linker klomp was gekomen, ging ik nieuwe halen. Er waren nu ook klompen in de kleuren van de Friese vlag, één euro goedkoper dan mijn vertrouwde gele of zwarte. Een aantal keren passen en ik ging naar huis met prachtige blauwe klompen, beschilderd met rode pompeblêden op schuine witte banen.

Thuisgekomen droeg ik ze ook direct; wel wat opzichtig en bont vond ik toen.

Eigenlijk ook wel zwaar aan de voeten, beetje lomp ook. Had ik ze nou toch een maatje te groot gekocht?

Ik kreeg wat een hekel aan die nieuwe klompen. Ik bracht de oude versleten zwarte naar de stapel met brandhout achter het huis en vond daar nog een paar versleten gele. Van dat paar had de rechter klomp een gat. Helemaal blij loop ik nu op één gele en één zwarte klomp, beide met geweldige pasvorm en licht aan de voet!

Henk Hidding

SAMENLEVING

Gedecoreerde eieren in It Alde Tsjerkje Mildam

Vanaf 6 februari t/m 1 april 2010 vindt u in It Alde Tsjerkje van Mildam **met papierknipsels gedecoreerde eieren**, gemaakt door Tineke Santema-De Jong uit Gytsjerk. Zij laat zich hiertoe inspireren door bv. merklapmotiefjes, tulpjes, hartjes en folkloristische motieven. Ook maakt zij geboorte-eieren met een meisje of een jongetje en de geboortedatum.

Tineke Santema werkt met de uitgeblazen eieren van o.a. duiven, kippen en eenden. Tevens combineert zij stroflechtwerk met eieren.

Tijdens het **open huis** op **6 maart a.s.** zal Tineke Santema - evenals de leden van het Kreatief Kollektief - aanwezig zijn in het kerkje voor een demonstratie én om over haar werk te vertellen.

Nieuw Kollektiefid is **Hielke Dijk** met **Metaalwurk**. Hij maakt gebruiksvoorwerpen van o.a. ijzer, koper en roestvast staal. Verder vindt u in het kerkje o.a. keramiek, glas-in-lood, mozaïek, patchwork en quilts, sieraden, kaarten en Hindelooper schilderwerk.

Openingstijden: woensdag t/m zaterdag van 14.00 – 17.00 uur.

Voor meer informatie kunt u een kijkje nemen op:

www.kreatiefkollektief.blogspot.com

Nijs fan Toanielferiening 'De Twa Doarpen'

Noch efkes en it is safier. It dekor stiet en wy binne noch drok oan it repetearen. Wy hawwe der sin oan en binne blied dat maart foar 'e doar stiet. Noch efkes de puntjes op die bekende i.

Wy hawwe in protte wille ha'n mei de repetysjes en hoopje dat jimme, ús publyk, der krekt safolle wille mei krije sille no de útfierings der oan komme.

Wy spylje wer in blijspul yn trije bedriuwen en de titel is:

'DE JOUNS FAN DE LANGSTE DEI'

Kaarten foar 12 en 13 maart binne allinich yn 't foar te bestellen by Gina Post. Tillefoan: (0513) 54 19 18

Oant sjen yn d'Herberch yn Ketlik,
spilers 'De Twa Doarpen'

'Sterk staaltsje' 24 maart 2010

De earste edysje fan **It Brûst** (febrewaris – april 2010) is noch net iens úteinset of de tariedingen fan It Brûst 2011 binne al oan 'e gong. **Jan Arendz** en **Marijke Geertsma**, beide al sa'n 35 jier by **Tryater**, binne dwaande mei in foarstelling basearre op (persoanlike) ferhalen. Om de moaiste ferhalen te sammeljen, wurde fan jannewaris ôf op in grut tal plakken yn Fryslân jûnen organisearre om minsken út doarp en streek de mooglikheid te jaan om dy ferhalen te fertellen.

Yn al dy jierren by Tryater, komme Jan Arendz en Marijke Geertsma faak jûn oan jûn yn doarp en stêd, oeral yn Fryslân. Se binne benijd nei de ferhalen efter de minsken. Tryater makket fan de moaiste - al of net wier barde - ferhalen in foarstelling dy't spile wurde sil yn kroegen yn hast alle gemeenten fan Fryslân by It Brûst 2011.

De ferhalen – anekdoates en sterke staaltsjes – wurde fan jannewaris ôf sammele. Dêrom noaget Tryater alle ynwenners fan de Fryske doarpen en stêden út dy't tinke in moai ferhaal te hawwen oer in persoan of meardere minsken, oer in foarfal út it ferline of út it no, út doarp, stêd of streek. Lit dizze prachtige ferhalen net ferlern gean. De gemeente of somtiden twa gemeentes is der in lokaasje útsocht dêr't de ferhalen ferteld wurde kinne.

Witto jo sels in moai ferhaal of kenne jo in oar mei sa'n moai ferhaal? Fertel it ús... Wy meitsje der yn de kroech in prachtige jûn fan.

It sille jûnen wurde om te laitsjen, mar ek om even by stil te stean. Tink der oer nei en kom op sa'n 'ferhalesammeljûn' by jo yn 'e buert. Wolle jo der by wêze? Kom dan op:

Woensdag 24 maart om 20.00 uur in Hof van Schoterland

SAMENLEVING

Sjongnocht zoekt zangers

De periode dat wij in Mildam woonden, ligt al weer anderhalf jaar achter ons. We hadden er een mooie tijd! Eén van de hoogtepunten in die tijd was toch wel het **Openluchtspel**. Wat een spektakel en wat een prachtige gebeurtenis!

Uit de wijde omgeving kwamen mensen naar Mildam om het verhaal van Herman de Streuper mee te beleven. Acteurs uit Mildam en Katlijk lieten zich van hun beste kant zien. En wat te denken van de koorzangers, vrouwen zowel als mannen!! Waar kleine dorpen toch groot in kunnen zijn!

Het ligt al weer enige jaren achter ons. Misschien wordt er in stilte, in 't geniep, al weer gewerkt aan een nieuw spel. Wie weet... het zou toe te juichen zijn. Maar één ding is me in de loop van de tijd wel duidelijk geworden: het zal naar mijn idee geen spel worden met een koor erbij. De oorzaak? Er zijn geen mannenstemmen meer! Ze zijn spoorloos...

Als lid van **Sjongnocht**, het gemengde koor van Oude- en Nieuwehorne, weet ik dat het bestuur al maanden en maanden naarstig op zoek is naar tenoren en bassen. En niet alleen in eigen plaats, maar ook in de dorpen rondom. Waar zijn al die prachtige stemmen van het Openluchtspelkoor gebleven?

Het lijkt wel of ze van de aardbodem verdwenen zijn. Daarom doe ik een oproep aan alle mannen van Mildam/Katlijk en omgeving:

Laat horen dat je er nog bent en meld je aan bij ons koor!

Je zult je er thuis voelen, ik weet het uit ervaring. Plezier in het zingen en gezelligheid staan bij ons hoog in het vaandel. Daarbij streven we er naar zo goed mogelijk en naar vermogen te presteren. Dat laten we horen tijdens uitvoeringen en optredens waaraan we elk seizoen deelnemen.

Wil je toch liever eerst een avond komen luisteren en de sfeer proeven, dan kan dat natuurlijk ook. We oefenen op **dinsdagavond** van 19.30 uur tot 21.30 uur in **Trefpunt, Pastorielaan, Nieuwehorne**.

Ik sprak over een eventueel volgend Openluchtspel: het zou toch geweldig zijn je stem bij **Sjongnocht** in conditie te kunnen brengen en te houden, zodat je er klaar voor bent als het zover is!

Is je belangstelling gewekt, neem dan contact op met:

H. Yntema, voorzitter ☎ 06-46235119

B. Nijholt, secretaris ☎ (0513) 63 67 00

Boukje Nijholt

VERENIGINGEN

Tennissen in Mildam

Aan het begin van de Yntzelaan in Mildam ligt een prachtig tenniscomplex, geheel beschermd en omzoomd door prachtige oude eiken. Het complex bestaat uit drie gravelbanen (waarvan twee 's avonds verlicht kunnen worden), een oefenkooi, een knus clubhuis met bar en een ruim zonneterras.

De vereniging is in 1976 opgericht door enthousiaste inwoners uit Mildam en omliggende dorpen. Zij heeft ongeveer 130 leden. Maandagavond is – voor leden van 16 jaar en ouder - bij uitstek geschikt om ertussen te komen, want dan speelt alles door elkaar en wordt er af en toe gewisseld van medespeler en tegenstander.

Kennismaking met tennis

Voor mensen die nog nooit getennist hebben of opnieuw willen starten, is er ter kennismaking in het begin van het seizoen een zgn. 'clinic'. Een soort instuifmiddag waarbij men kan proeven aan het tennis onder leiding van trainers. Daaraan zijn uiteraard geen kosten verbonden.

Dit jaar staat de clinic gepland op **zaterdag 3 april**. Het tijdstip wordt o.a. bekend gemaakt op een A4-poster in het mededelingenbord (hoek Schoterlandseweg - Van Aylvalaan bij de glasbak) van Plaatselijk Belang. Wil men zich het tennis verder eigen maken, dan biedt de vereniging leden de mogelijkheid om les te nemen.

Jongeren

Voor jongeren (van 6 tot 18 jaar) is de kennismaking sterk aan te bevelen. Bovendien worden voor hen speciale activiteiten georganiseerd, zoals een jeugdtoernooi samen met andere clubs, waarbij naar leeftijd aanpassingen zijn wat betreft het speltype. Aan het eind van het seizoen is er een 'patat met ballen'-toernooi wat de afgelopen jaren een succes bleek.

Ouderen

Voor ouderen is tennis een mooie gelegenheid om tot op hoge leeftijd op een goede manier in beweging te blijven en daarnaast aanspraak te hebben met leeftijdgenoten. Het 'grijs'gehalte van onze club is best hoog. Men kan recreatief spelen, maar voor de fanatiekere speler bestaat de mogelijkheid zich volgend jaar aan te sluiten bij competitie spelers.

Informatie en aanmelding

Meer informatie is te vinden op de website van de club:

www.tvmildameo.nl

Voor verdere vragen en opgave als lid kan men bellen (0513) 62 11 74 of mailen met henkvanderkam@planet.nl

Rijvereniging en ponyclub PSV De Tjongerruiters

P.S.V. De Tjongerruiters

'P.S.V. De Tjongerruiters' is een paardensportvereniging met twee afdelingen: een ponyclub en een rijvereniging. Vroeger waren dit twee zelfstandige clubs; de pony's heetten toen 'De Tjongo's', de paarden hebben altijd al de naam 'De Tjonger-

ruiters' gehad. Jaren geleden hebben beide verenigingen 'de koppen' bij elkaar gestoken en is men gefuseerd tot één vereniging met de naam 'De Tjongerruiters'. De leden van de Tjongerruiters zijn actief in de spring- en dressuursport. Daarnaast organiseren zij jaarlijks, in samenwerking met concourscommissie CH Oranjewoud, een van de grootste concoursen van Friesland.

De Tjongerruiters reden altijd in Manege Mulder te Katlijk, maar zijn afgelopen winter verhuisd naar de Engbertshoeve in Gersloot. Elke maandagavond worden hier de verenigingslessen gegeven door onze instructeur Alwin Duiven.

Op 11 april a.s. wordt de onderlinge wedstrijd van de vereniging georganiseerd. Er wordt dan gestreden in zowel dressuur als springen om de titels van clubkampioen. Voor iedereen die nieuwsgierig is geworden en het leuk vindt om een kijkje te komen nemen, is van harte welkom vanaf 10.00 uur in de Engbertshoeve te Gersloot.

Aankomende zomer wordt weer het jaarlijkse concours hippique Oranjewoud georganiseerd. Op **4, 5 en 6 juni 2010** staat **Mildam** in het teken van de paardensport. Noteer deze data alvast in uw agenda, het wordt een groots evenement!

Voor nieuws en uitslagen van de leden kunt u onze actuele website bezoeken op www.tjongerruiters.nl

Graag tot ziens!

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van de Tjongerruiters,
Kim Jacobi

Nieuws van de 60+ soos Mildam-Katlijk

In de afgelopen periode zijn er weer diverse activiteiten geweest:

- Op **10 december jl.** was er een dialezing over '**Geëmigreerde Friezen in Canada**' door **de heer Jongma**. Deze lezing trok veel bezoekers want iedereen kende wel iemand die rond 1950, na de oorlogsjaren, naar Canada was geëmigreerd om een beter bestaan op te bouwen. In het begin was het een hard leven. Veel mensen kwamen terug naar Nederland omdat het leven in Canada heel anders was dan hen was voorgespiegeld; bovendien beheersten velen de Engelse taal niet. Maar er waren ook Nederlanders die een goed bestaan wisten op te bouwen en gebleven zijn.
- Op **13 januari 2010** was er een dialezing over het weer door **Henk Louwsma**. Vanwege de sneeuw/gladheid waren er minder mensen dan anders. Henk Louwsma heeft 35 jaar als meteoroloog gewerkt; hij wist heel boeiend te vertellen en had prachtige dia's. O.a. aan de hand van het type wolken is de weersverwachting te voorspellen.
- Op **11 februari jl.** trad de Volksdansgroep '**Dûns en Wille**' uit De Knipe op. Deze volksdansgroep bestaat al 23 jaar! Er werd gedanst op volksdansmuziek uit Tsjechië, Amerika, Joegoslavië, Nepal, Oostenrijk en Mexico. Mensen uit het publiek mochten ook meedansen. Er was veel belangstelling, ondanks de sneeuw.

Het programma voor de rest van het seizoen is:

Donderdag 11 maart 14.00 uur	Een lezing over 'Het leven van de honing- bij' door de heer Lantinga.
Woensdag 7 april 14.00 uur	Een optreden van de bekende Fries Taeke van der Meer.

Locatie: Hof van Schoterland te Mildam

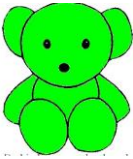
Het seizoen wordt afgesloten met een broodmaaltijd. Ons jaarlijkse dag-
tripje vindt waarschijnlijk in mei plaats.

Lidmaatschap € 22,- per persoon voor het hele seizoen (incl. koffie, thee, enz.). Of € 7,- per keer.

Commissie:	Trienke Janssen (voorz.)	☎ 54 15 19
	Hilly Nijenhuis (penn.)	☎ 63 65 70
	Fieneke Tammens (secr.)	☎ 54 15 40
	Hilda Hoekstra	☎ 63 28 66
	Appie Dijkstra	☎ 63 26 57

SAMENLEVING

Peuters uit Mildam welkom op peuterspeelzaal 'De Lytse Bearkes' in Nieuwehorne!

Peuterspeelzaal 'De Lytse Bearkes' in Dorpshuis De Kiekenhof in Nieuwehorne is er voor kinderen vanaf 2 tot 4 jaar uit de dorpen Nieuwe- en Oudehorne, Katlijk, Mildam, Bontebok en Jubbega en bestaat al meer dan 30 jaar. De kinderen worden begeleid door een gediplomeerd leidster,

ondersteund door vrijwilligers. Met positieve begeleiding krijgen de peuters een goede basis voor hun verdere schooljaren. Geleidelijkaan worden ze zo voorbereid op de basisschool.

In de groepen wordt veel aandacht geschonken aan de taalontwikkeling van kinderen. Bij 'De Lytse Bearkes' voeren we een Fries taalbeleid. De leidster spreekt consequent Fries, de hulpouder of vrijwilligster consequent de eigen eerste taal; dat kan Fries, maar ook Nederlands zijn.

Vanwege een teruglopend aantal peuters zoeken we nieuwe peuters! Heeft u een peuter en wilt u meer informatie, dan kunt u terecht op de website www.oude-nieuwhorne.nl.

Ook kunt u contact opnemen met de penningmeester van 'De Lytse Bearkes':

Yvonne van de Camp
Bruggelaantje 5, Mildam
☎ (0513) 43 67 18

